

Skötselplan för Mukkaharjuts naturreservat i Pajala kommun

Innehåll

Allmänt	1
Markägare.....	1
Samiska intressen.....	2
Kulturmiljövärden.....	2
Prioriterade bevarandevärden.....	2
Bevarandemål och åtgärder	2
Naturmiljövärden.....	2
Spontant uppkomna bränder.....	3
Främmande arter	3
Friluftsliv och information	4
Vägar.....	5
Övriga anläggningar	5
Bilagor	6

Allmänt

Denna skötselplan är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2025-11-24 om bildande av Mukkaharjuts naturreservat och anger riktlinjerna och målen för skötseln av reservatet. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas. Bevarandemålen styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras.

Beskrivning av och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 11176-2024.

Markägare

Reservatet är uppdelat i två fastigheter, där delen norr om vägen ägs av Naturvårdsverket och delen söder om vägen ägs av Karesuando Skogsallmänning.

Större skötselåtgärder som berör annan markägare än Naturvårdsverket ska alltid föregås av samråd med markägaren. Tänk på att vissa skötselåtgärder även kan påverka angränsande fastigheter.

Samiska intressen

Muonio och Vittangi samebyar har renskötselrätt i området. Muonio sameby använder området som förvinterland, vinterland och trivselland. Vittangi sameby har också trivselland och vinterland där och dessutom ett uppsamlingsområde.

Samråd med berörd sameby ska hållas vid utredning och planering av skötselåtgärder som kan påverka deras verksamhet. Det gäller till exempel naturvårdsbränning, stängsling och friluftslivsanordningar.

Kulturmiljövärden

I reservatet finns inga kända fornlämningar eller utpekade kulturmiljövärden. Om sådana upptäcks är det viktigt att de bevaras och att särskild hänsyn tas till fornlämnings- och kulturmiljöer så att de inte skadas vid skötselinsatser. En samisk barktäkt har hittats på en gammal tall i norra del av reservatet.

Samråd ska hållas med Länsstyrelsens antikvarier vid utredning och planering av skötselåtgärder som kan påverka fornlämningar eller kulturmiljövärden.

Prioriterade bevarandevärden

Skälen för bildandet av reservatet, tillika dess prioriterade bevarandevärden, är områdets värdefulla naturskog med dess stora biologiska mångfald. Områdets höga värden för friluftsliv liksom de naturtyper och arter som är utpekade inom Natura 2000 är också skäl för bildande av reservatet.

Bevarandemål och åtgärder

Naturmiljövärden

Reservatets naturmiljöer med dess flora och fauna ska i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer. De delar av skogsmarken som är präglade av brand, eller som genom tidigare skogsskötsel saknar naturliga strukturer, kan brännas i lämpliga intervall i syfte

att höja områdets naturvärden och återskapa naturliga strukturer och som ersättning för utebliven naturlig störning.

Länsstyrelsen har inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets våtmarker, sjöar eller vattendrag. Utifrån den kunskap vi har föreslås ingen aktiv skötsel av dessa områden.

Bevarandemål

- Naturvärden samt naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska främst ske genom naturlig succession och naturliga processer med möjlighet till återställningsåtgärder i vattenmiljöer och naturvårdsbränning i vissa delar.
- Arealen värdekärna får inte minska; målet är att arealen värdekärna ska öka i takt med att utvecklingsmarker uppnår statusen värdekärna.

Skötselåtgärder

- Utred förutsättningarna för, och genomför naturvårdsbränning i lämpliga delar av utvecklingsmarker.

Spontant uppkomna bränder

Spontant uppkomna bränder inom området får släckas. Ur naturvårdssynpunkt bör dessa bränder så långt som möjligt få löpa fritt.

Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator ska undvikas.

Främmande arter

Målsättningen är att främmande arter (till exempel contortatall) som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen inte ska förekomma i reservatet.

Idag finns inga uppgifter om att contortatall eller andra främmande arter finns inom reservatet. Om contortatall eller andra främmande arter upptäcks inom naturreservatet ska detta rapporteras och åtgärdas.

Bevarandemål

- Främmande arter som till exempel contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Bekämpa främmande arter som upptäcks inom reservatet.

Friluftsliv och information

Mukkaharjut nyttjas sedan tidigare för friluftsliv, och används även av ett lokalt turistföretag för turer. Trots att området nu ges naturreservatsstatus och områdets höga natur- och friluftslivsvärden blir mer kända för allmänheten bedömer länsstyrelsen att antalet besökare kommer att påverkas marginellt.

Så vitt länsstyrelsen vet finns inga markerade stigar, eldstäder och andra anordningar för rörligt friluftsliv i området. Bedömningen är att det i dagsläget inte heller behövs några, men behovet bör utvärderas regelbundet. Om behov uppstår och det bedöms vara förenligt med reservatets syfte och föreskrifter kan nya anläggningar för att kanalisera eller främja friluftslivet iordningsställas.

Eftersom länsstyrelsen inte har genomfört någon fullständig inventering av anordningar och anläggningar kan det finnas sådana som länsstyrelsen inte känner till inom reservatet.

Reservatet saknar iordningsställd parkeringsplats, men det finns fullt tillräckligt med parkeringsmöjligheter för personbilar i befintliga breddningar av skogsbilvägen.

Förslag på informationsplats är markerat i Bilaga B.

Information om naturreservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida samt i appen Naturkartan. Den platsbundna informationen utgörs av en skylt med information om reservatet och vilka regler som gäller.

Skötselmål

- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets naturvärden och vad man bör tänka på vid besöket.

- Vid naturvårdande skötselåtgärder ska allmänheten på ett lättillgängligt sätt kunna få information om bakgrund, orsak och mål med åtgärden.

Skötselåtgärder

- Information om naturreservatet publiceras på länsstyrelsens hemsida samt i appen Naturkartan i samband med bildandet av reservatet.
- En informationsskylt sätts upp i anslutning till reservatet, förslagsvis vid den plats som anges i Bilaga C.
- Enklare skyltar med reservatets namn sätts upp där skoterleden korsar reservatsgränsen.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder sätts skyltar med information om åtgärden upp i anslutning till aktuellt skötselområde.

Vägar

Lämpligaste tillfartsvägen till reservatet är västerifrån, man tar en avfart från riksväg 99 till en skogsbilväg som löper hela vägen in till reservatet. Vägen tillhör Karesuando Skogsallmänning och Naturvårdsverket har servitut för att använda vägen fram till reservatet. När reservatsbeslutet fattas är vägens skick okänt.

Länsstyrelsen bör följa besöksutvecklingen i reservatet och utvärdera vilket behov som finns av vägar till naturreservatet, utöver länsstyrelsens egna behov.

Skötselmål

- Länsstyrelsen ska ha kännedom om vägens skick för att kunna anpassa information och eventuellt vidta åtgärder.

Skötselåtgärder

- Vägens status kontrolleras i samband med tillsyn av reservatet.

Övriga anläggningar

I södra delen av reservatet korsar en skoterled över myren Riukuvuoma.

Reservatsbildningen innebär inte att länsstyrelsen tar på sig något underhåll av anläggningen utan detta kommer även fortsättningsvis att ske genom ägarens försorg.

Det kan finnas anordningar och anläggningar inom reservatet som länsstyrelsen inte känner till.

Bilagor

- A. Översiktskarta
- B. Skogliga funktionsklasser, information och anläggningar
- C. Markägarkategorier

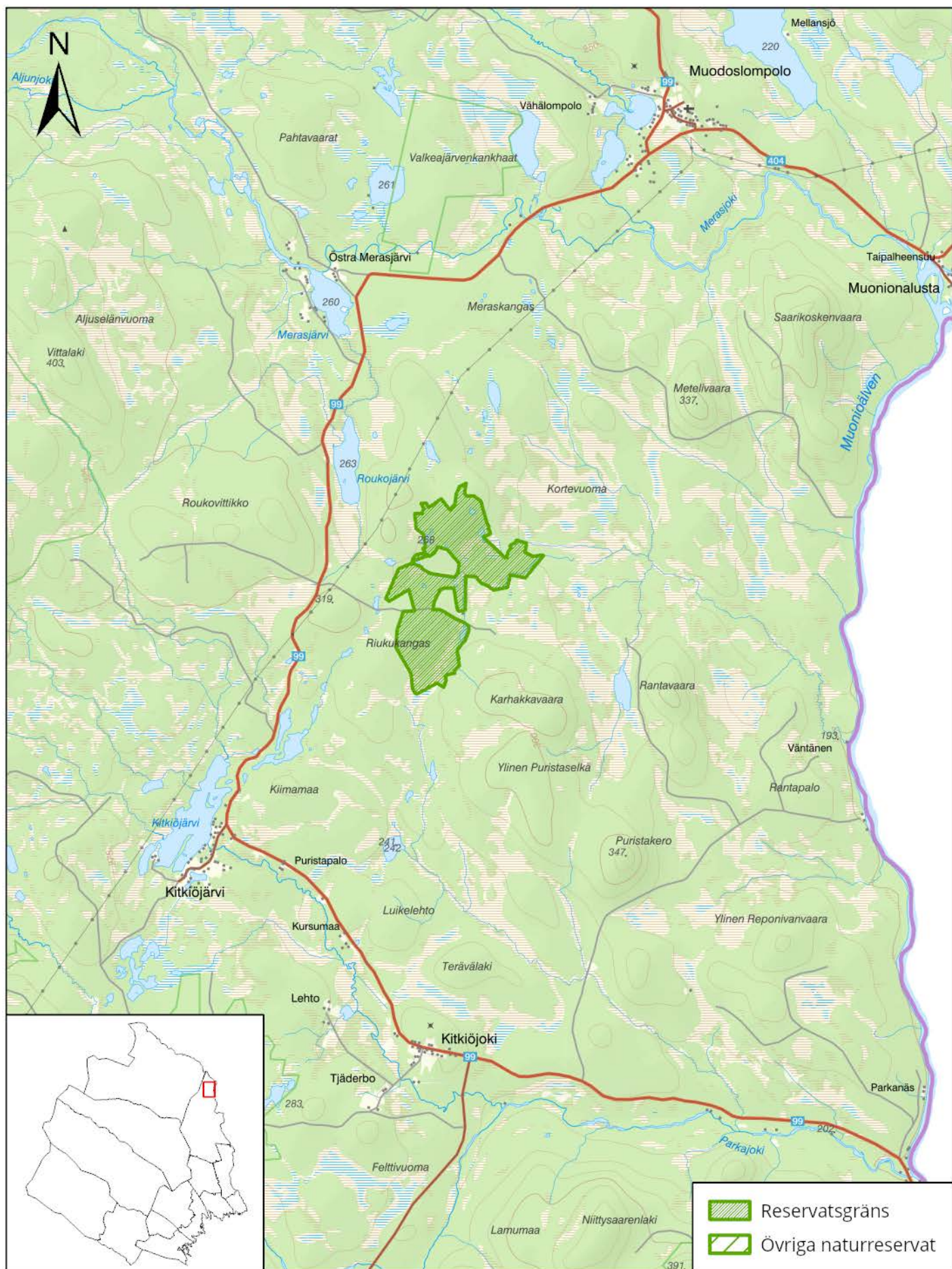
Mukkaharjuts naturreservat

Pajala kommun

Länsstyrelsen
Norrbotten

Skala: 1:110 000

0 2 4 8 km

Länsstyrelsen
Norrbotten

Diariennr 11176-2024

NVR ID 2200067

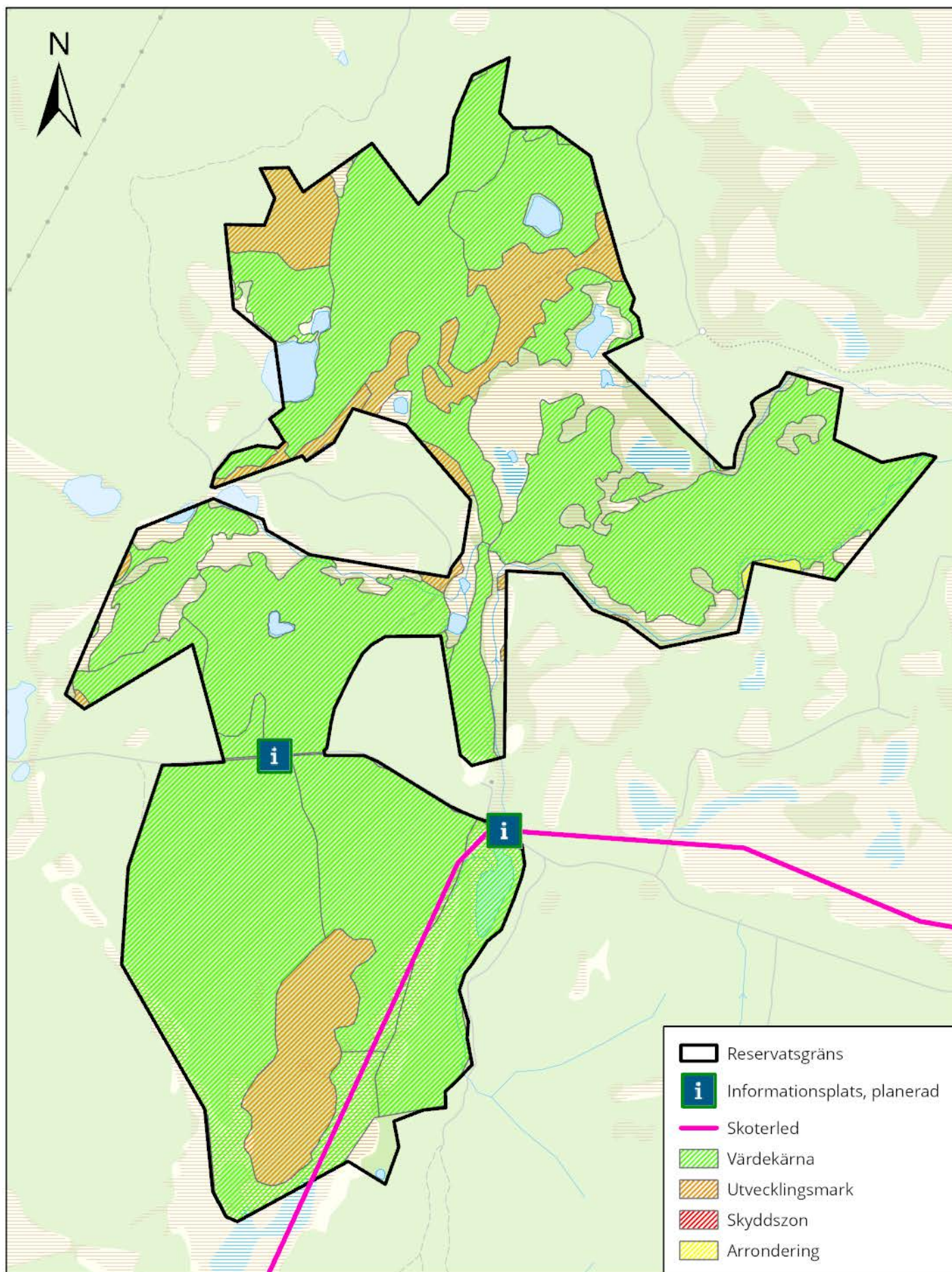
Bilaga B

Mukkaharjuts naturreservat

Skogliga funktionsklasser, information och anläggningar

Skala: 1:20 000

0 200 400 600 800 1 000 m

Länsstyrelsen
Norrbotten

Diariennr 11176-2024

NVR ID 2200067

Bilaga C

Mukkaharjuts naturreservat

Markägarkategorier

Skala: 1:20 000

0 200 400 600 800 1 000 m

